

ΟΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΥΠΟ ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΡΟΖΑ ΔΑΜΠΙΡΗ

(Συνέχεια ἐξ τοῦ προηγουμένου).

Λαμπιρὸς βόηκε τὸ γυῖο του νὰ τὸν περηνέη στὸ γραφεῖο του. Τὰ μάτια του χαρφώθηκαν ἐπάνω του ἔξεταστικά, ἐπιμόνα, γεμάτα ἀνεπιμονηρία. Μὰ ὁ γυῖος του σιωποῦσε. Φαινόταν στενωχορημένω. Αὐτὸ τὸν ἔβλεπε νὰ νευρῖσθαι περισσότερο. Στάθηκε μπροστὰ του καὶ τὸν ρώτησε ἀπότομα :

— Λοιπὸν ; Γιατί δὲν μιλάς ; Τί ἔκαμες ; Τὸν βόηκες ;
— Ναι, πατέρα, ἀπάντησε ὁ γυῖος του.
— Λοιπὸν ... Λοιπὸν ...

— Ὁ νέος ἠμῶνταν στενωχορημένω, ἀσυστημένω.

— Ὁ Λαμπιρὸς τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὸν κόνιωσε δυνατά.

— Γιατί δὲν μιλάς ; Γιατί διατάξεις ;

Τί ἔγινε ; Πῶς ἦταν τὰ ὄλα... Ὅλα... Ἐθέλω νὰ μάθω... Τὸν βόηκες ;

- Ναι, πατέρα.
- Τὸν μίσησες ;
- Ναι.
- Τί σοῦ εἶπε ; Ὑπόλασσε στὰ λόγια σου ; Λέγε...
- Μοῦ φερόθηκε μ' ἐδῶνεα...
- Δὲν μ' ἐνδιαφέρει αὐτό, Εὐγένεια... Ἄκουε ἐκεῖ... Τί εὐγένεια μπορεῖ νάχη ἕνας χαμένος...
- Μα... ὄχι... δὲν...
- Τί θές νὰ πῆς ;
- Ἐθέλω νὰ πῶ, πατέρα, πὼς δὲν εἶνε ὅπως τὰν ἀντάρασε... Ἀντιδῶ...

— Παρῶ... Κατὰ τὴ γλώσσα σου ! Ἄκουσε νὰ μοῦ τὸν ἰσοτιμῆσῃς. Ἐσὺ... Ἐνεε Λαμπιρὸς... Σοῦ ντροπιάζουν τὴν ἀδερφή σου, τὸ σπῆτι σου καὶ ἀπὸ τὴν νύχτα τὸ ὄμα τοῦ φταχτή, ἔχουσα νὰ μοῦ ζάνης τὸ διαγράφο του... Μὴ βγάλῃς ἄχνη πειά, Μὴ μοῦ πῆς λόγο γι' αὐτόν, χωρίς νὰ σέ ρωτήσω. Λέγε μοι μονάχη ὅτι θὰ σέ ρωτῶ. Ποῦ τὸν ἀντάρασε ;

— Σπῆτι του.
— Ποῦ κἀθετα ;

— Ὁ γυῖος τοῦ Λαμπιρὸς κόνιωσε, δὲν ἠθέλε νὰ μαρτυρήσῃ πὸς βρισκόνταν τὸ σπῆτι τοῦ Γαλιὰζη. ἤξερε καλά τὸν πατέρα του. ἤξερε πὼς ἦταν ἔνοωσ νὰ πῆ μόνος του καὶ νὰ κἀμὴ τὸ κακὸ πλῆρες συμβουλεύει σ' αὐτόν...

— Ὁ Λαμπιρὸς κατὰλαβε τὸ διαγράφο του. Πῆρασε κοντὰ στὸ γυῖο του καὶ χαρφώνοντας τὰ μάτια τὸν ἐβίωσε τὸν ξαναρωτήσῃ :

— Ποῦ κἀθετα ;

— Ὁ γυῖος τὸν εἶχε πῶσει στὸ μεταξὺ τὴν ἀπόφασί του. Ὅχι, δὲν ἐπῶρε νὰ πῆ πὸς ἦταν τὸ σπῆτι τοῦ Γαλιὰζη. Ὁ πατέρας του δὲν θὰ τὸ εἰρήσκει μόνος του, στα στενωσοκακα πὸς βρισκόνταν. Ἀπάντησε λοιπὸν :

- Στὴ λεωφόρο Ἀλεξάνδρου.
- Ἀκριθῶ, δὲν ἔχει ἀκριθῶ ;
- Ὁχι πατέρα. Εἶνε ἕνα φτωχικὸ χαμόδαπτο, τρωχίωτο μέσω στὸς στενωπὸς ῥομαίους πὸς βρισκόνταν ἐκεῖ ἐπάνω. Ἐταλαιπωρήθηκα ὅσο νὰ τὸ βρῶ.

— Ὁ Λαμπιρὸς ὑποψίασθηκε.

— Τότε δὲν εἶνε στὴ λεωφόρο Ἀλεξάνδρου, εἶπε κατὰλάοντας λοζὰ τὸ γυῖο του.

— Ἀκριθῶς ὄχι, ἀπάντησε ἐκεῖνος. Μὰ πῶσαι ἐκεῖ κοντὰ παντοῦς...

— Λές ψευδαισθεῖς ὀφθαλμῶς ἔξωθεν ὁ Λαμπιρὸς. Θεὸς νὰ μοῦ κρυφῆς τὸ σπῆτι τοῦ παλινθροῦσάν αὐτό. Σὲ μάγεψε λοιπὸν ; Δὲν ἔχεις φίλοτιμο, δὲν εἶσαι παιδί μου ;

— Ὁ γυῖος τὸν σπύλωσε ἄφοβα τὰ μάτια του ἐπάνω του καὶ τὸν ἀπάντησε :

— Πατέρα, σοῦ εἶπα τὴν ἀλήθεια.

— Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ γυῖοῦ του, ὁ τόνος ἐπὶν ὁποῖο εἰσακήσαν, ἔκαμαν τὸν Λαμπιρὸν νὰ γαλῆνευσῃ κάπως.

— Ἔκαμε με-δεῶ βόλτες μέσω στὸ γραφεῖο τ' ἄστρα ῥωτήσε τὸ γυῖο του :

— Τί σοῦ εἶπε ;

— Ὅτι πότε του δὲν ἀνετίθηκε νὰ ντροπιάσῃ τὸ σπῆτι μας, ὅτι εἶνε τίμος ἄνθρωπος, ὅτι θέλει τὴ Ρόζα γυναῖκα του...

— Ὁ Λαμπιρὸς ἐπῶρε τὰ δόντια του καὶ ἔσφιξε τὴν γροθιῆς του.

— Ὁ γυῖος τὸν σταμάτησε.

— Μὴ σταματᾷς, λέγε, λέγε, θέλω νὰ μάθω, τοῦ εἶπε.

— Μοῦ εἶπε, συνέχισε ὁ γυῖος του, πὼς φερόθηκε πάντα μὲ σεβασμὸ στὴ Ρόζα, μοῦ ζήτησε νὰ τοῦ δώσωμε μὰ προθεσμία γιὰ νὰ ἐργασθῆ καὶ νὰ γίνῃ ἀξιὸς τῆς.

— Αὐτὰ σοῦ εἶπε ;

— Ναι, πατέρα.

— Καὶ σὺ ; ...

— Ἐσὺ τὸν ἀκούεις νὰ σοῦ μιλήῃ ἔτσι γιὰ τὴν ἀδερφή σου ; Δὲν τὸν ἐπιβίβεις ; Δὲν τοῦ τινάζεις τὰ μαυλά στὸν ἄερα ; ...

— Μὰ, πατέρα, δὲν μοῦ εἶπε τίποτα πὸς νὰ μὲ προσβάλλῃ...

— Τί εἶπες ; ... Τί εἶπες, δυστυχημένω ; Δὲν σοῦτε τίποτα πὸς νὰ σέ προσβάλλῃ ; Ἔμασε, λοιπὸν τὰ λόγια σου ; Μιλάς ἔτσι γιὰ κείνον πὸς ντροπιάσει τὸ σπῆτι σου, τὸν νευρασιπῆεις ; Ἐσὺ... Ἐσὺ... Τὸ παιδί μου ! ...

— Ὁ γυῖος τοῦ θέλησε νὰ πῆ κάτι, μὰ ὁ Λαμπιρὸς τὸν σταμάτησε.

— Δὲν θέλω δικαιολογίες, τοῦ φώναξε. Φτάνει πειά, ἔξω τοῦ θὰ κἀμῃ. Εἶσαι ἀνάξιωσ νὰ λέγῃσαι γυῖος μου, ἀκούης ; Ἀνάξιωσ ! ...

— Ἀκούεις με ὡς τὰ τέλος, πατέρα, τόλμησε νὰ τοῦ πῆ ὁ γυῖος του. Ὅταν τοῦ εἶπα πὸς δὲν θές ν' ἀκούσῃς οὔτε λέξῃ γι' αὐτόν, ὅτι δὲν τὸν ἔβλεπε γιὰ σπῆτι τῆς Ρόζας, καὶ ἂν ἀκόμα γίνῃ ὁ πῶτος μέσω στὸς ζωγράφους, δὲν ἔφαγε καμιά ἀντίρρηση πειά.

— Αὐτὸ δὲ ἔπειθε... Ἄχρη καὶ ἀντιρροῖσει.

— Τοῦ εἶπες νὰ μὴν τολμῆσῃ νὰ ξαναδῆ τὴ Ρόζα ;

— Ναι, πατέρα.

— Καὶ τί σοῦ ἀπάντησε ;

— Ὁ γυῖος τοῦ βροῆθηκε πάλι στὴν ἀνάγκη νὰ πῆ ψευδαισθεῖς. Ἄν ἔλεγε στὸν πατέρα του τὴν ἀπάντησῃ τοῦ Γαλιὰζη, τὴ σπῆτι καὶ κατηγορη-μῆσῃ, μὴ καὶ εἰλαρυνῆ καὶ τίμα, ὅτι θὰ ὑποταχθῆ στὸ μοραῖο μόνον ἂν τὸν ἀπαγορῆθῃ ἡ Ρόζα, διαφορετικὰ θὰ θυσίασῃ καὶ τὴ ζωῆ του γι' αὐτή, γιὰ τὴν ἀγάπῃ τους, ἂν τὸ ἔσοτόμῃς αὐτό, ὁ Λαμπιρὸς θὰ τὸν ἔπαινε ἀπὸ τὴν ὀργῃ του, θάτρειξε ἀμέσως νὰ βρῆ ὁ ἴδιος τὸ ζωγράφο καὶ νὰ τὸν κολῆσῃ κάποιον νεκρῶ.

— Ἐν αὐτῷ ἔδωσε στὸν πατέρα του μὰ ἀπάντησῃ διανοημένη :

— Μοῦ ἀπάντησε, εἶπε, πὼς θὰ ὑποταχθῆ στὸ μοραῖο, ὁποῖοδῆσῃ καὶ ἂν εἶνε αὐτό.

— Ὁ Λαμπιρὸς ἐρηθισμένωσ ὅπως ἦταν, δὲν κατὰλαβε τὴ διπλῆ ἔνοωσ πὸς κἀμῃ τὰ λόγια αὐτῶ.

— Ρώτησε μόνον ἀμέσως :

— Τοῦ εἶπες ἀκόμα νὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ;

— Ναι, πατέρα, τοῦ τὸ εἶπα.

— Καὶ δῆχτηκε ;

— Ὁ γυῖος τὸν ἀναγκάστηκε καὶ πάλι νὰ πῆ ψευδαισθεῖς :

— Μοῦ εἶπε πὼς πρόκειται νὰ γίνῃ αὐτῆς τῆς ἡμέρας γιὰ κάποιον ἐπαρχία, ποῦγε νὰ ζωγραφίσῃ κάποιον ἔκκλησία.

— Ἡ τελευταῖος αὐτῆς ἀπάντησῃς τοῦ γυῖοῦ τὸν κατεγράμναν κάπως τὸν Λαμπιρὸν. Ἐστὶ τὰ πράγματα θὰ κἀνωρῆζόντοσαν. Ἀρκεῖ νὰστρεφῆ ὁ ἄλλωσ ἐκεῖνος. Ὅσο γιὰ τὴ Ρόζα, θὰ κατεστῶνταν καλὰ τὸ σχέδιό του, ὅστε νὰ μὴν ξαναδῆ πὸς πειά τὸν ζωγράφο.

— Πῆγανε τώρα, εἶπε ἔσπῳτομα στὸ γυῖο του, καὶ κἀθεσε στὸ γραφεῖο σου.

— Ἐρχεσε νὰ τακτοποιήσῃ τὰ πράγματα ἔτσι, πὸς νὰ μὴ μαθεθῆ τὸ ἀκἀνθῳλο στὸν κόσμο, Χρειαζόνταν ἀκἀληθῆτης γιὰ δια αὐτὰ, μὰ εἶχε ἀρκετὴ ὁ Λαμπιρὸς. Ἡ καρδιά του ἦταν πέτρινη...

— Κεῖ ἦμος εἶχε κάποιον τρυφερὴν καρδιά ὁ Νότιος Λαμπιρὸς. Ὅταν ἀγάπησε τὴ γυναῖκα του, ἦταν ἄλλωσ ἄνθρωπος, ἕνα κομμῆτι μῶλαμα. Πῆρασε βᾶσανα καὶ δυστυχῆς ὅσο νὰ κἀμῃ περιουσία, νὰ σιμφιλωθῆ μὲ τὰ πεθερικὰ του, ὅσο ν' ἀναστήσῃ τὰ παιδιὰ του. Σαγὰ-σαγὰ ἦμος μᾶλῃ μὲ τὰ πλοῦτη, πέτρινε καὶ ἀσάβλωνε καὶ ἡ καρδιά του. Κ. αὐτῶ, ὁ κολῶκαρδῶσ ἄνθρωπος ἄλλοτε, εἶχε γίνῃ τώρα ἄπιστος, ἀκἀληθῶσ καὶ ἀμελετικῶσ...

(Ἀζολουδῆ).

Πῆρασε βᾶσανα καὶ δυστυχῆς ὅσο ν' ἀναστήσῃ τὰ παιδιὰ του...

